Lietas arhīva Nr. 1-0381-18/23
ECLI:LV:RPPT:2018:0809.168038118.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2018.gada 9.augustā

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa,
tiesnese E.Leitāne,
ar tiesas sēdes sekretāri A.Zdanovsku,
atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par /pers. A/, personas kods /personas kods/, saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.panta.

Aprakstošā daļa

2018.gada 16.jūlija administratīvā pārkāpuma protokolā Nr.PC193090 norādīts, ka 2018.gada 16.jūlijā plkst.02.30 /adrese/, /pers. A/ (turpmāk arī – pie administratīvās atbildības saucamā persona) ļaunprātīgi nepakļāvās policijas darbinieka prasībām, pildot dienesta pienākumus – apstāties.

Līdz ar to /pers. A/ darbības kvalificētas atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Kodekss) 175.pantam.

Atbilstoši Kodeksa 289.[16]panta pirmajai daļai Kodeksa 213.pantā paredzētās administratīvo pārkāpumu lietas izskata mutvārdu procesā, taisot spriedumu Kodeksa divdesmit otrajā nodaļā noteiktajā kārtībā, un gadījumos, kas nav noregulēti Kodeksa divdesmit otrajā nodaļā, piemērojot divdesmit trešajā „a" nodaļā noteikto regulējumu.

Saskaņā ar Kodeksa 272.pantu institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Kodeksa 271.panta ceturtā daļa noteic, ka lietu bez lietas dalībnieku klātbūtnes var izskatīt tikai tad, ja ir zināms, ka viņiem savlaicīgi paziņots par lietas izskatīšanas vietu un laiku, un, ja no tām nav saņemts lūgums atlikt lietas izskatīšanu.

Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Kurzemes iecirknim (turpmāk – iestāde) par lietas izskatīšanas laiku un vietu savlaicīgi paziņots, ievērojot Kodeksa 289.[6]panta nosacījumus, nosūtot tiesas pavēsti, norādot tiesas sēdes laiku un vietu.

Iestādes pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies, nav darījis tiesai zināmu par neierašanās iemesliem, kā arī nav lūdzis atlikt lietas izskatīšanu.

/pers. A/ savlaicīgi, nosūtot pavēsti vienkāršā sūtījumā uz protokolā norādīto dzīvesvietu, kas vienlaikus ir viņa deklarētās dzīvesvietas adrese, tika paziņots par lietas izskatīšanas vietu un laiku (pavēste nosūtīta 2018.gada 20.jūlijā), viņš uz lietas izskatīšanu neieradās. No viņa nav saņemts lūgums par lietas izskatīšanas atlikšanu. Atbilstoši Paziņošanas likuma 8.panta otrajā daļā noteiktajam, dokuments, kas paziņots kā vienkāršs pasta sūtījums, uzskatāms par paziņotu astotajā dienā no dienas, kad tas iestādē reģistrēts kā nosūtāmais dokuments. Līdz ar to tiesa secina, ka /pers. A/ ir paziņots par administratīvā pārkāpuma tiesvedības procesu un tiesas sēdi atbilstoši Kodeksa 289.[6]panta prasībām.

Pie šādiem apstākļiem, pamatojoties uz Kodeksa 260.pantu, 268.[1]panta pirmo daļu, 289.[2]pantu, 289.[6]panta ceturto daļu un 271.panta ceturto daļu, tiesa atzīst, ka nav pārkāptas lietas dalībnieku tiesības piedalīties lietas izskatīšanā, līdz ar to ir pamats izskatīt administratīvā pārkāpuma lietu bez lietas dalībnieku klātbūtnes, jo administratīvā pārkāpuma lietas materiālos atspoguļotās ziņas ietver visus faktus, pie kuriem var izvērtēt administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību.

Motīvu daļa

Izvērtējusi ziņas, kas izriet no administratīvā pārkāpuma protokola Nr.PC193090, un pārējiem administratīvā pārkāpuma lietas materiāliem to kopumā un saistībā, tiesa atzīst, ka ir pamats /pers. A/ vainas konstatācijai, saukšanai pie administratīvās atbildības un sodīšanai atbilstoši Kodeksa 175.pantam.

Atbilstoši Kodeksa 289.[16]panta pirmajai daļai Kodeksa 213.pantā paredzētās administratīvo pārkāpumu lietas izskata mutvārdu procesā, taisot spriedumu Kodeksa divdesmit otrajā nodaļā noteiktajā kārtībā, un gadījumos, kas nav noregulēti Kodeksa divdesmit otrajā nodaļā, piemērojot divdesmit trešajā „a" nodaļā noteikto regulējumu.

Saskaņā ar Kodeksa 272.pantu institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā

Kodeksa 175.pants paredz atbildību par ļaunprātīgu nepakļaušanos policijas darbinieka prasībai, kad viņš izpilda sabiedriskās kārtības sargāšanas vai dienesta pienākumus.

Likuma „Par policiju" 22.pants noteic, ka policijas darbinieks ir valsts varas pārstāvis un likumīgās prasības un rīkojumi, ko viņš izvirzījis vai devis, pildot dienesta pienākumus, visām personām ir obligāti jāizpilda. Policijas darbinieka prasības ir obligātas un rīcība saistoša jebkurai personai, kamēr amatpersona, kas pilnvarota kontrolēt un uzraudzīt viņa darbību, nebūs tās apturējusi vai atcēlusi. Nepakļaušanās policijas darbinieka likumīgajām prasībām ir sodāma.

Policijas darbinieks atrodas valsts aizsardzībā, viņa godu un cieņu aizsargā valsts. Policijas darbinieka goda aizskaršana, pretošanās viņam, viņa dzīvības un veselības apdraudējums, kā arī rīcība, kura traucē pildīt dienesta pienākumus, ir sodāma Latvijas Republikas tiesību aktos noteiktajā kārtībā.

Saskaņā ar likuma „Par policiju" 12.pantu policijas darbiniekam, pildot viņam uzliktos pienākumus atbilstoši dienesta kompetencei, ir tiesības: prasīt, lai personas pārtrauc likumpārkāpumus, pārbaudīt personām, kuras tiek turētas aizdomās par likumpārkāpumu, personību apliecinošus dokumentus, kā arī citus dokumentus, kas nepieciešami to tiesību normu ievērošanas pārbaudei, kuru izpildes kontrole un uzraudzība uzdota policijai; sastādīt protokolus par administratīviem pārkāpumiem, izdarīt likumpārkāpēju mantu un dokumentu izņemšanu un apskati, kā arī veikt citus pasākumus administratīvā pārkāpuma lietvedības nodrošināšanai [..].

Ja persona uzskata, ka policijas darbinieka prasības konkrētajā gadījumā nav likumīgas, tad, nepakļaujoties šīm prasībām, persona uzņemas risku

par to, ka, ja vēlāk tiks konstatēts, ka policijas darbinieku prasības bija likumīgas, bet pašas personas izdarītais vērtējums kļūdains, šo personu sauks pie administratīvās atbildības par nepakļaušanos šīm prasībām *(Sk. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 20.marta spriedumu lietā Nr.SKA-68/2007)*.

Tādējādi, lai personu atzītu par vainīgu Kodeksa 175.pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, pirmkārt, ir jākonstatē, ka kāds no minētajā tiesību normā norādītajiem subjektiem, sabiedriskās kārtības vai dienesta pienākumu pildīšanas laikā, izteica personai likumīgu rīkojumu vai prasību un, otrkārt, ka persona ļaunprātīgi atteicās pakļauties izteiktajam rīkojumam vai prasībai.

Izvērtējot lietā iegūtos pierādījumus, tiesa konstatē, ka policijas darbinieku prasība /pers. A/ apstāties bija likumīga.

Lai personas rīcību varētu uzskatīt par ļaunprātīgu, kā tas norādīts Kodeksa 175.panta dispozīcijā, pietiek ar to, ka tiek pierādīta personas vaina attiecīgā pārkāpuma izdarīšanā, tas ir, ja persona, kas to izdarījusi, ir apzinājusies savas darbības vai bezdarbības prettiesisko raksturu, paredzējusi tās kaitīgās sekas un vēlējusies vai apzināti pieļāvusi šo seku iestāšanos. Īpašs jēdziena ļaunprātīgums iztulkojums un novērtējums, lai varētu atzīt personu par vainīgu nodarījumā, kas paredzēts Kodeksa 175.pantā, nav nepieciešams (*Sk. Administratīvās apgabaltiesas 2005.gada 10.marta sprieduma lietā AA609-05/8 15.punkts*).

Tiesai nerodas saprātīgas šaubas par to, ka /pers. A/, nepakļaujoties policijas darbinieka likumīgajām prasībām, nepastājoties pēc policijas darbinieka pieprasījuma un turpinot bēgt no policijas darbiniekiem, rīkojās apzināti.

Atbilstoši Kodeksa 243.panta pirmās daļas noteikumiem pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras Kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Savukārt Kodeksa 243.panta ceturtā un piektā daļa noteic, ja vien administratīvā pārkāpuma lietvedība netiek pierādīts pretējais, bez papildu procesuālo darbību veikšanas par pierādījumu uzskatāmas ziņas par faktiem, kuras administratīvā pārkāpuma protokolā fiksējusi amatpersona. Administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem.

Saskaņā ar Kodeksa 243.panta astoto daļu to, cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē, aplūkojot visus administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā. Savukārt saskaņā ar Kodeksa 243.panta vienpadsmito un piecpadsmito daļu ziņas vai fakti, ko kompetentās iestādes amatpersonas ieguvušas, īstenojot šīs iestādes darbību regulējošajā likumā noteiktās pilnvaras, ir pieļaujami kā pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietvedībā, ja šīs ziņas vai faktus iespējams pārbaudīt administratīvā pārkāpuma lietvedības ietvaros. Administratīvā pārkāpuma lietā iegūtos pierādījumus fiksē administratīvā pārkāpuma protokolā.

Tiesa secina, ka viens no būtiskiem nosacījumiem, kas nodrošina likumības ievērošanu, ir pietiekamu un likumā atļautu pierādījumu iegūšana. Tikai uz likumā noteiktajā kārtībā iegūtiem pierādījumiem ir pamats izdarīt secinājumu par prettiesiskas un administratīvi sodāmas rīcības esamību tās personas darbībās, par kuras saukšanu pie administratīvās atbildības tiek lemts.

Nekādu papildus pierādījumu vai lūgumi tos pieņemt vai izprasīt Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā nav saņemti, tādējādi tiesa vadās tikai no lietā esošajiem pierādījumiem.

Kodeksa 243.[1]pants noteic šādus pierādīšanas līdzekļus: 1) pie administratīvās atbildības sauktās personas paskaidrojumi; 2) personu liecības; 3) eksperta atzinums; 4) kompetentās institūcijas atzinums; 5) dokuments, kas satur ziņas par faktiem, rakstveidā vai citā formā; 6) elektroniskie pierādījumi; 7) procesuālajās darbībās rakstveidā vai citā veidā nostiprinātās ziņas par faktiem; 8) lietiskie pierādījumi.

Atbilstoši Kodeksa 244.pantam institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Tiesa atzīst, ka /pers. A/ vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, kas paredzēts Kodeksa 175.pantā, ir pierādīta pilnībā ar šādiem pierādījumiem: ar administratīvā pārkāpuma protokolā Nr.PC193090 fiksētajām ziņām par pārkāpuma izdarīšanas apstākļiem (lietas 1E.lapa); ar policijas darbinieka ziņojumu (lietas 2.lapa); ar personas administratīvās aizturēšanas protokolu (lietas 6.lapa) un pārējiem lietas materiāliem, kas atbilst Kodeksa prasībām un tiesai nav pamats tos apšaubīt.

Lai gan policijas darbinieku liecības (arī paskaidrojumi un dienesta ziņojumi) nav pašas par sevi uzskatāmas par absolūti ticamām un neapstrīdamām, tomēr policijas darbinieku liecinātajam par notikumiem, kas risinājušies, tiem pildot savus dienesta pienākumus, ir piešķirama augsta ticamības pakāpe. Lai konstatētu, ka policijas darbinieki ir snieguši nepatiesas liecības, ir nepieciešami pārliecinoši pierādījumi (*Sk. Administratīvās apgabaltiesas 2005.gada 3.decembra spriedums lietā AA13-05/5, 2005.gada 9.decembra spriedums lietā Nr.666-05/5*).

Ja pieteicējs iestādes apgalvojumus uzskata par nepamatotiem, viņam ir jāiesniedz pierādījumi, kas apliecina pretējo. Personai savu iespēju robežās ir jāpiedalās pierādījumu savākšanā, it īpaši, ja persona vēlas pierādīt apstākļus, kurus tikai viņa pati var apliecināt *(Sk. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2009.gada 20.janvāra lēmumu lietā Nr.SKA-133/2009)*.

Administratīvā apgabaltiesa 2013.gada 23.aprīļa spriedumā lietā Nr.A42919409 norāda, kā to šobrīd noteic Kodeksa 243.panta ceturtā daļa, pēc kuras tiesai jāvadās, novērtējot lietā esošos pierādījumus, ja vien administratīvā pārkāpuma lietvedībā netiek pierādīts pretējais, bez papildu procesuālo darbību veikšanas par pierādījumu uzskatāmas ziņas par faktiem, kuras administratīvā pārkāpuma konstatēšanas brīdī administratīvā pārkāpuma protokolā fiksējusi amatpersona.

Vērtējot policijas darbinieka sastādītajā ziņojumā un administratīvā pārkāpuma protokolā aprakstītos pārkāpuma izdarīšanas apstākļus, tiesa nekonstatē tādas saprātīgas šaubas, kuras būtu vērtējamas par labu /pers. A/, un atzīst, ka lietā nav nekādu ziņu, ka policijas darbinieki, aprakstot pārkāpuma izdarīšanas apstākļus, būtu neobjektīvi, nekompetenti vai jebkādu iemeslu dēļ ieinteresēti /pers. A/ nelabvēlīga lēmuma pieņemšanā. Ņemot vērā apstākli, ka policijas darbinieki tieši nav ieinteresēti lietās iznākumā, tiesa secina, ka policijas darbiniekam nav iemeslu sniegt nepatiesas ziņas, izprotot, ka par to var draudēt tiesību aktos paredzētā atbildība.

Ar lietas materiāliem apstiprinās fakts, ka administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā un vietā policijas darbinieki pildīja dienesta pienākumus, savukārt /pers. A/ nepakļāvās viņu likumīgajām prasībām. /pers. A/ rīcība ir vērtējama kā ļaunprātīga nepakļaušanās policijas darbinieku likumīgajām prasībām.

Tādējādi ir objektīvi apstiprināts administratīvā pārkāpuma izdarīšanas fakts un tā izdarīšanas apstākļi, kā arī ir pilnībā pierādīts administratīvā pārkāpuma sastāvs, proti, /pers. A/ ļaunprātīgi nepakļāvās policijas darbinieku, kuri pildīja savus dienesta pienākumus, likumīgajām prasībām, ar savām darbībām izdarot Kodeksa 175.pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

Līdz ar to ir pamats /pers. A/ saukšanai pie administratīvās atbildības un sodīšanai.

Kodeksa 175.pants noteic, ka par ļaunprātīgu nepakļaušanos policijas darbinieka, pašvaldības policijas darbinieka, robežsarga vai zemessarga, kā arī karavīra likumīgajam rīkojumam vai prasībai, kad viņi izpilda sabiedriskās kārtības sargāšanas vai dienesta pienākumus,- uzliek naudas sodu līdz divsimt astoņdesmit *euro* vai piemēro administratīvo arestu uz laiku līdz piecpadsmit diennaktīm.

Atbilstoši Kodeksa 32.panta pirmajai un otrajai daļai sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar Kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem. Uzliekot sodu, tiesa ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Tiesa atzīst, ka /pers. A/ izdarītais administratīvais pārkāpums ir vērsts pret noteikto pārvaldes kārtību. Par /pers. A/ personību no lietas materiāliem noskaidrots, ka viņam ir deklarētā dzīvesvieta, ir konstatēti administratīvie pārkāpumi, citu objektīvu ziņu par pārkāpēja personību tiesas rīcībā nav.

Saskaņā ar Kodeksa 33.pantu /pers. A/ atbildību mīkstinošus apstākļus tiesa nekonstatē.

Saskaņā ar Kodeksa 34.pantu /pers. A/ atbildību pastiprinošos apstākļus tiesa nekonstatē.

Tiesa uzskata, ka /pers. A/ sods nosakāms administratīvā naudas soda veidā, panta sankcijas ietvaros un šāds administratīvais sods būs samērīgs ar konkrēto pārkāpumu un netiks pazaudēta tā audzinošā un atturošā nozīme Kodeksa 22.panta izpratnē, jo administratīvā soda mērķis ir ne vien sodīt personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, bet arī audzināt un preventīvi brīdināt par jaunu pārkāpumu neizdarīšanu.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 1.pantu, 8.pantu, 9.pantu, 22.pantu, 32.panta pirmo un otro daļu, 33., 34., 175., 238., 243., 243.^{1}, 244., 272., 274. - 276., 289.^{6}panta piekto un sesto daļu, 289.^{13}panta pirmo un otro daļu, 289.^{16}panta pirmo un ceturto daļu, 289.^{17}panta pirmo un otro daļu, 289.^{18}panta pirmo daļu, tiesa

nosprieda

atzīt par vainīgu /pers. A/, personas kods /personas kods/, administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.pantā, un uzlikt naudas sodu 50 *euro* (piecdesmit *euro*) apmērā.

Naudas sodu nomaksāt ne vēlāk kā 30 dienu laikā no dienas, kad izsniegts nolēmuma noraksts par naudas soda uzlikšanu, bet, ja nolēmums pārsūdzēts, ne vēlāk kā 30 dienu laikā no dienas, kad paziņots, ka sūdzība vai protests noraidīts. Iemaksas rekvizīti: Saņēmējs: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, konta Nr.LV34TREL1060191011100, BIC kods: TRELLV22 (norādīt lietas Nr.168038118 un administratīvā pārkāpuma protokola Nr.PC193090). Nomaksu apliecinošā dokumenta oriģinālu nekavējoties iesniegt Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas kancelejā, Daugavgrīvas ielā 58, Rīgā.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) darba dienu laikā no pilna sprieduma paziņošanas dienas Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Sprieduma teksts sastādīts un pieejams 2018.gada 9.augustā.

Tiesnese E. Leitāne